

Sygn. akt VI U 595/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 października 2014 r. w S.

sprawy C. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania C. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 8 stycznia 2014 roku nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż brak jest podstaw do stwierdzenia że C. Ż. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2004r., od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, od 1 marca 2003 roku do 30 listopada 2003 roku;

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 stycznia 2014 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w stwierdził, że C. Ż. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu w okresach od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2001r., od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, od 1 marca 2003 roku do 22 grudnia 2003 roku oraz od 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2004 r. Organ rentowy w uzasadnieniu decyzji wyjaśnił, że wprawdzie ubezpieczona była zgłaszana do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w PPHU (...), jednakże w

okresach wskazanych w decyzji korzystała z urlopów bezpłatnych u pracodawcy, jednocześnie prowadząc działalność gospodarczą.

W odwołaniu od tej decyzji C. Ż. wniosła o jej uchylenie i umorzenie postępowania. Ubezpieczona podniosła zarzut przedawnienia należności z tytułu składek za wskazane w decyzji okresy, opierając się na przepisie art. 24 ust 4 ustawy systemowej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości, z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji. Pełnomocnik organu wyjaśniła, że podniesiony przez ubezpieczoną zarzut przedawnienia jest bezpodstawny, gdyż decyzja nie dotyczy obowiązku zapłaty należności składek, a wyłącznie weryfikuje dane w zakresie podlegania ubezpieczeniu. W ocenie organu rentowego przedawnieniu podlegają należności z tytułu składek, a nie okres podlegania ubezpieczeniu.

W piśmie procesowym z dnia 26 czerwca 2014 r. pełnomocnik odwołującej podtrzymał odwołanie, dodatkowo wnosząc o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt II UZ 38/13, wskazał że po upływie przedawnienia brak jest możliwości nie tylko określania obowiązku zapłaty składek, ale również ustalenia podlegania ubezpieczeniom emerytalnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

C. Ż. prowadziła działalność gospodarczą m.in. w latach 2001-2004. (niesporne)

W czasie prowadzenia działalności gospodarczej C. Ż. podejmowała zatrudnienie na podstawie umów o pracę. I tak, w okresie od 1 października 1996 r. do 31 marca 1999 r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Przedsiębiorstwie Handlowym (...)J. T.w S.w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku samodzielnego specjalisty ds. marketingu. W okresie od 1 kwietnia 1999 r. do 31 marca 2001 r. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w PPHU (...)na stanowisku przedstawiciela handlowego. U tego samego pracodawcy była zatrudniona ponownie w okresie od 5 czerwca 2001 r. do 31 stycznia 2004 r. Umowa o pracę dotyczyła zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku dyrektora handlowego. W czasie tego zatrudnienia C.-Ż. korzystała jednak z urlopów bezpłatnych w okresach od 4 września 2001 roku do 30 września 2001 r., od 1 października 2001 r. do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 31 stycznia 2002 r., od 1 lutego 2002 r. do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, od 1 marca 2003 roku do 30 września 2003 r. od 1 października 2003 r. do 22 grudnia 2003 roku oraz od 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2004 r.

Wszyscy wyżej wskazani pracodawcy zgłosili C. Ż. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Dowody:

- dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonej z okresu zatrudnienia w PPHU (...)w latach 2001-2004: część B: świadectwa pracy – k. 2, 3, deklaracja ZUS ZUA – k. 4, 7, część C: wnioski o urlop bezpłatny k. 1-2,6, 7; świadectwo pracy – k. 5;

- dokumentacja w aktach osobowych ubezpieczonej z okresu zatrudnienia w PPHU (...)w latach 1999-2001: część C: świadectwo pracy – k. 6, deklaracja ZUS ZUA – k. 1, część A: deklaracja ZUS ZWUA – k. 5.

C. Ż. w latach 2001-2004, w okresach pokrywających się z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę w przedsiębiorstwie (...), nie zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Niesporne.

Pismem z dnia 10 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.zawiadomił C. Ż.o wszczęciu postępowania w sprawie określenia zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego oraz prawidłowej podstawy wymiaru

składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej w okresie od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2004r., od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, od 1 marca 2003 roku do 22 grudnia 2003 roku oraz od 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2004 r. Organ rentowy wskazał, że osoby prowadzące działalność będące także pracownikami nie polegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu działalności, jeżeli z tytułu zatrudnienia osiągają dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia. Zwrócił uwagę, że w wymienionych okresach C. -Ż. nie spełniła powyższego warunku, wobec czego za wskazane okresy powinny być odprowadzane składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Powyższe pismo zostało przesłane na adres: ul. (...), (...). Przesyłkę pocztową, adresowaną do C. Ż. dwukrotnie awizowano: pierwszy raz 11 grudnia 2013 r., zaś drugi raz - 19 grudnia 2013 r. Zawiadomienie o pozostawieniu przesyłki w placówce pocztowej umieszczono w skrzynce oddawczej adresata.

Niesporne, a nadto dowody: dokumenty w aktach kontroli, karty nienumerowane: pismo ZUS z 10.12.2013r., przesyłka pocztowa adresowana do ubezpieczonej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się częściowo uzasadnione.

W niniejszej sprawie zaskarżona decyzja stwierdzała wyłącznie fakt podlegania przez ubezpieczoną ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach wskazanych w tejże decyzji. Podstawowym zarzutem zgłoszonym przez odwołującą był zarzut niedopuszczalności dokonywania takiego stwierdzenia po upływie terminu przedawnienia należności składkowych za wskazane w decyzji okresy. Inaczej mówiąc, przedmiotem sprawy nie było to, czy w spornym okresie ubezpieczona powinna podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, na czym skupił się organ rentowy, lecz to, czy możliwe było stwierdzenie podlegania tym ubezpieczeniom po upływie 10 lat od wymagalności ostatniej składki na to ubezpieczenie.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie przychylił się do argumentacji odwołującej się, uznając że brak było podstaw do wydania przez organ rentowy decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczonej ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w tych okresach, co do których upłynął termin przedawnienia należności składkowych z tytułu tego ubezpieczenia.

Co do możliwości wydania decyzji ustalającej podleganie ubezpieczeniom społecznym po upływie terminu przedawnienia należności składkowych z tytułu tego ubezpieczenia wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 maja 2013 r. (sygn. akt II UZ 38/12). Sąd Najwyższy rozpoznając sprawę o podobnym do niniejszej stanie faktycznym zaakcentował wówczas, że „postępowanie przed organem rentowym nie może być bezprzedmiotowe”. Podkreślił w związku z tym, że „wszczęcie postępowania ma na celu doprowadzenie do takiego rozstrzygnięcia sprawy decyzją, która skonkretyzuje podmiotowo i przedmiotowo, a więc w odniesieniu do konkretnej osoby, jak też w sprawie konkretnej przedmiotowo, uprawnienia i obowiązki wyprowadzone z przepisów obowiązującego w dacie orzekania (rozstrzygnięcia sprawy) prawa materialnego. W przypadku, gdy zachodzą przeszkody do tego, aby takie prawa i obowiązki określić w odniesieniu do konkretnego podmiotu, należy mówić o bezprzedmiotowości postępowania, a w konsekwencji niemożliwości wydania merytorycznej decyzji orzekającej o tych prawach i obowiązkach”. Mając to na względzie, uznał że bezprzedmiotowe jest wydawanie przez organ rentowy decyzji stwierdzającej podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia po upływie terminu przedawnienia ostatniej składki na to ubezpieczenie, albowiem w takiej sytuacji decyzja w istocie nie służyłaby ani podmiotowej, ani przedmiotowej konkretyzacji żadnych uprawnień, czy też obowiązków, wyprowadzanych z przepisów prawa materialnego. Sąd Najwyższy zauważył bowiem, że brak podstaw do uznania, że wydanie decyzji stwierdzającej podleganie ubezpieczeniom społecznym w takiej sytuacji miałyby ewentualnie służyć określeniu obowiązków płatnika polegających na opłaceniu składek na ubezpieczenia społeczne. Skoro zobowiązanie składkowe wygasło organ rentowy

nie będzie miał bowiem w takiej sytuacji możliwości dochodzenia od płatnika składek z tego tytułu. Co więcej Sąd Najwyższy zauważył, że wygaśnięcie zobowiązania składkowego ma również bezpośredni wpływ na kwestię uznania tego okresu za okres ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia nie jest bowiem tożsamy z okresem ubezpieczenia, który jest uzależniony od opłacania składki lub zwolnienia z obowiązku opłacania składki (por. art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej). Prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych jest zaś uzależnione od posiadania wymaganego okresu ubezpieczenia (składkowego lub nieskładkowego), a nie od obowiązku podlegania ubezpieczeniu (por. art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Powyższy pogląd sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela.

Termin przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako: ustawa systemowa). Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, w brzmieniu obowiązującym przed zmianą dokonaną ustawą z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378), należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne ulegały przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Z dniem 1 stycznia 2012 r., na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378), zmieniono treść art. 24 ust. 4 ustawy systemowej i skrócono okres przedawnienia składek na ubezpieczenia społeczne z 10 do 5 lat. Zgodnie jednak z art. 27 powołanej ustawy, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Wedle zasady wynikającej z tego przepisu do należności składkowych nieprzedawnionych do 1 stycznia 2012 r. (wedle starych zasad z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, z tym jednak bardzo istotnym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, ale od dnia 1 stycznia 2012 r.

Wyjątek od tej zasady został wprowadzony w ustępie 2 powołanego przepisu, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego przepisu.

W sposób niebudzący wątpliwości oznacza to, że wybór odpowiedniego terminu przedawnienia 5-letniego (liczonego od dnia 1 stycznia 2012 r.) lub 10-letniego (liczonego od daty wymagalności składki), zależy od tego, który z nich upłynie wcześniej.

Mając na uwadze terminy wymagalności składek, które byłyby należne za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji, sąd uznał więc, że w analizowanym przypadku oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji należało dokonać przy przyjęciu dotychczasowego 10-letniego terminu przedawnienia liczonego od daty wymagalności składki.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy należało przy tym dodatkowo zwrócić uwagę na uregulowanie zawarte w art. 24 ust. 5f ustawy systemowej, zgodnie z którym w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

W przedmiotowym postępowaniu zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie istnienia obowiązku podlegania ubezpieczeniom oraz prawidłowej wysokości składek z tego tytułu zostało doręczone C. Ż. w drodze awiza pocztowego, z którą to formą doręczenia przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (art. 44 § 4 k.p.a.), stosowanego przez organ rentowy, wiążą fikcję prawną nakazującą uznać doręczenie za skuteczne. Pismo zostało przesłane na adres C. Ż., ul. (...) (...) (...) S.". Przesyłkę pocztową dwukrotnie awizowano: pierwszy raz w dniu 11 grudnia 2013 r., zaś drugi raz w dniu 19 grudnia 2013 r. Zawiadomienie o pozostawieniu przesyłki w placówce pocztowej umieszczono w skrzynce oddawczej adresata. Sąd zwrócił zatem uwagę, że przesyłka została przesłana na prawidłowy adres odwołującej się (na taki sam adres przesłano decyzję z dnia 8 stycznia 2014 r., którą C. -Ż. odebrała;

taki sam adres sama wskazała w złożonym do sądu odwołaniu). Odwołująca się w niniejszym postępowaniu nie podjęła próby wykazania przed sądem, że ze względu na szczególne okoliczności nie mogła odebrać pisma lub że w grudniu 2013r. była nieobecna w miejscu zamieszkania. W tej sytuacji sąd przyjął, że dniem doręczenia pisma o wszczęciu postępowania przez organ rentowy był dzień, w którym upłynął termin drugiego awizowania, a co za tym idzie, iż bieg terminu przedawnienia należności z tytułu składek uległ zawieszeniu poczynając od 27 grudnia 2013r. (w dniu 26 grudnia 2013 r. przypadało święto) Co za tym idzie, oceny, czy nastąpiło przedawnienie ewentualnych składek należnych za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji, należało dokonać na dzień 27 grudnia 2013 r.

Należności z tytułu składek stają się wymagalne w terminie płatności przypadającym, zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej, na 15 dzień miesiąca następnego po tym, za który składki mają zostać opłacone.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie sądu w niniejszej sprawie należało uznać, że bezprzedmiotowe było postępowanie organu rentowego w zakresie obowiązku objęcia odwołującej się obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresach od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2001r., od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku oraz od 1 marca 2003 roku do 30 listopada 2003 r., a to właśnie z uwagi na przedawnienie się należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za te okresy.

Należności z tytułu składek za okres od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2001r. stały się bowiem wymagalne w dniu 15 lipca 2001 r.; należności z tytułu składek za okres od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku stały się wymagalne odpowiednio 15 października 2001 r. (należności za wrzesień), 15 listopada 2001 r. (należności za październik) i 15 grudnia 2001 r. (należności za listopad). Dziesięcioletni okres przedawnienia w przypadku należności z tytułu składek za okresy od 1 czerwca 2001 r. do 4 czerwca 2001 r. oraz od 4 września 2001 r. do 30 listopada 2001 r. upływał w 2011 r.

Z kolei należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, stały się wymagalne odpowiednio od 15 lutego 2002 r. (należność za styczeń), od 15 marca 2002 r. (należność za luty), 15 kwietnia 2002 r. (należność za marzec), 15 lipca 2002 r. (należność za czerwiec), 15 września 2002 r. (należność z sierpnia), 15 października 2002 r. (należności za wrzesień), 15 listopada 2002 r. (należności za październik), 15 grudnia 2002 r. (należności za listopad) oraz 15 stycznia 2003 r. (należność za grudzień). Dziesięcioletni okres przedawnienia w przypadku należności z tytułu składek za okresy od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 r. upływał więc w 2012 r. oraz w styczniu 2013 r. (należność za grudzień 2002r.)

Wreszcie, należności z tytułu składek za okres od 1 marca 2003 r. do 30 listopada 2003 r. stały się z kolei wymagalne odpowiednio: 15 kwietnia 2003 r. (należność za marzec), 15 lipca 2003 r. (należność za czerwiec), 15 sierpnia 2003 r. (należność za lipiec), 15 września 2003 r. (należność za sierpień), 15 października 2003 r. (należność za wrzesień), 15 listopada 2003 r. (należność za październik), 15 grudnia 2003 r. (należność za listopad). Dziesięcioletni okres przedawnienia należności z tytułu składek za okres od 1 marca 2003 r. do 30 listopada 2003 r. upływał zatem w okresie od 15 kwietnia 2013 r. do 15 grudnia 2013 r.

W tej sytuacji koniecznym było uznanie, że skoro wszczęcie postępowania dotyczącego istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych w powyższych okresach nastąpiło dopiero w dniu 27 grudnia 2013 r., to odbyło się to już po upływie terminu przedawnienia należności z tytułu składek za wymienione wyżej okresy.

Sąd zwrócił przy tym uwagę, że organ rentowy nie wykazał, aby w ciągu 10 lat od dnia wymagalności zobowiązań płatnika z tytułu składek, które byłyby należne za wyżej wskazane okresy, co do których stwierdzono obowiązek podlegania odwołującej się ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej,

nastąpiło ewentualne przerwanie biegu przedawnienia tych należności na skutek podjęcia jakichkolwiek czynności zmierzających do ustalenia obowiązku podlegania odwołującej się ubezpieczeniom społecznym.

Stwierdzenie bezprzedmiotowości postępowania w sprawie podlegania przez C. Ż. ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania działalności gospodarczej w okresach od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2001r., od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku oraz od 1 marca 2003 roku do 30 listopada 2003 r. z powodu przedawnienia, prowadzić powinno do jego umorzenia przed organem rentowym. W zakresie kompetencji sądu ubezpieczeń społecznych orzekającego w pierwszej instancji, określonym przepisami art. 477¹⁴ k.p.c., nie mieści się jednak uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania przed organem rentowym. Z tych więc względów, uznając odwołanie za uzasadnione w zakresie wskazanych okresów, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ten sposób, że ustalił, iż brak jest podstaw do stwierdzenia że C. Ż. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od 1 czerwca 2001 roku do 4 czerwca 2001r., od 4 września 2001 roku do 30 listopada 2001 roku, od 1 stycznia 2002 roku do 24 marca 2002 roku, od 1 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 1 sierpnia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, od 1 marca 2003 roku do 30 listopada 2003 roku, o czym orzeczono w punkcie I. sentencji wyroku.

Mając na uwadze ustaloną datę wszczęcia przez organ rentowy postępowania dotyczącego istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych brak było natomiast podstaw do podważenia zasadności postępowania organu rentowego w zakresie objęcia odwołującej się ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresie od 1 grudnia 2003 r. do 22 grudnia 2003 r. oraz od 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2004 r. Należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za wskazane okresy stały się bowiem wymagalne odpowiednio w dniu 15 stycznia 2004 r. oraz 15 lutego 2004 r. Dziesięcioletni okres przedawnienia tych należności upływał zatem odpowiednio 15 stycznia 2014 r. oraz 15 lutego 2014 r., co oznacza że w momencie wydawania decyzji składki z tego tytułu nie uległy jeszcze przedawnieniu.

Zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 pkt 1 i 5 oraz art. 12 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów oraz osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy systemowej jest przy tym osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. Wedle art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, obowiązek ubezpieczenia powstaje z dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej, a ustaje z dniem, w którym nastąpiło zaprzestanie jej prowadzenia.

Mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny, sąd uznał, iż organ rentowy prawidłowo ustalił, że w omawianych okresach odwołująca powinna podlegać ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. W spornym czasie korzystała ona bowiem z urlopu bezpłatnego udzielonego na jej wniosek przez pracodawcę i jednocześnie prowadziła działalność gospodarczą. Oceniając prawidłowość decyzji organu rentowego w tym zakresie wskazać należy, że urlop bezpłatny – co wynika a contrario z treści art. 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie jest ani okresem składkowym, ani też okresem nieskładkowym. Jak bowiem wynika z treści przepisu art. 174 § 2 kodeksu pracy, okresu urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Innymi słowy, okres urlopu bezpłatnego stanowi przerwę w realizacji obowiązków i praw pracowniczych u pracodawcy, w czasie której pracodawca nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za pracownika; co za tym idzie, okres ten nie jest okresem podlegania pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu.

Mając na uwadze powyższe, sąd uznał odwołanie za bezzasadne w zakresie żądania stwierdzenia bezpodstawności ustalenia przez organ rentowy, iż odwołująca podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności

gospodarczej w okresie od 1 grudnia 2003 r. do 22 grudnia 2003 r. oraz od 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2004 r., o czym orzeczono w punkcie II. sentencji wyroku.

W punkcie III. sentencji, rozstrzygając o kosztach postępowania, sąd zniósł wzajemnie koszty procesu. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił art. 100 k.p.c, w myśl którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.